

**ČASTÉ CHYBY
V PRACÍCH**

Časté chyby v pracích

špatné používání pomlček a spojovníků (a minusu):

- spojovník

slouží ke spojování dvou slov nebo částí slov v jeden celek, vkládá se bez mezer (bude-li, červeno-černý)

v $\LaTeX$ u se sází takto:

— bude—li červeno—černý

- pomlčka (en-dash)

odděluje části projevu, obvykle se vkládá oddělená mezerami (Nebezpečí – to je moje druhé jméno, červen–červenec)

v $\LaTeX$ u se sází takto:

— Nebezpečí — to je moje druhé jméno červen—červenec

- minus

používá se v matematických výrazech v $\LaTeX$ u se sází takto:

$\$-\$$ $\$1+2-3=0\$$

— dlouhá pomlčka (em-dash)

v českém textu se téměř nepoužívá, v českém odborném textu vůbec

v $\LaTeX$ u se sází takto:

—

Časté chyby v pracích

nevhodná slova a zalomení na konci řádku ¹

Podle PČP na konec řádku nepatří:

- ▶ neslabičné předložky: v, s, z, k,

Podle typografických norem na konec řádku nepatří:

- ▶ žádné jednopísmenné slovo, tedy také předložky a spojky: a, i, o, u,

Z estetických důvodů na konec řádku nepatří:

- ▶ jednoslabičné předložky a spojky (např. ve, ke, ku, že, na, do, od, pod),

Podobně se na jediný řádek jako jeden celek pokud možno píšou:

- ▶ ustálená spojení a zkratky (např. a. s., s r. o., mn. č., př. n. l.),
- ▶ zkratky ve spojení s číselnými údaji (např. str. 153; č. 5; čís. 5),
- ▶ zkratky typu tj., tzv., tzn. s výrazem, který po nich bezprostředně následuje (např. tzn. například...),
- ▶ čísla a značky (např. 100 Kč, 10 kg, 16 h, 50%),
- ▶ spojení typu C-vitamin, C vitamin; Rh-faktor, Rh faktor apod.
- ▶ řadové číslovky psané číslicemi před podstatnými jmény (např. 17. listopad, 5. pluku, 8. kapitola, II. patro),

---

¹převzato z <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=880>

- ▶ kalendářní data (21. 6. 2004, 11. 11. 2006, 16. ledna 1972),
- ▶ zkratky rodného jména s příjmením (např. Fr. Trávniček, M. Pravdová),
- ▶ zkratky akademických titulů a jmen po nich následujících (např. Ing. Miroslav Koštíř),
- ▶ trojice čísel oddělené mezerami (např. vyšší číselné řády: 2 500 lidí, 1 000 000 Kč; telefonní a faxová čísla: 800 123 987).

Toto se při sazbě dokumentu řeší pomocí tzv. pevných mezer. . .

Použití pevných mezer v $\text{\LaTeX}$ u:

```
1 \ ,000\ ,000\ ,Kč z~banky
```

~ – pevná mezera; \, – zúžená pevná mezera

program **Vlna** (autor Petr Olšák)

projde celý $\text{\LaTeX}$ ový dokument a doplní ~ před jednopísmenné předložky.

Použití:

```
$> vlna -l -m -n dokument.tex
```

Přepínač -l zapíná $\text{\LaTeX}$ ový mód, přepínače -m a -n zajistí, že program bude ignorovat obsah matematických prostředí a prostředí verbatim.

<http://ftp.linux.cz/pub/tex/local/cstug/olsak/vlna/>

Časté chyby v pracích

Překlepy a pravopisné chyby

Úryvek z posudku:

V textu se vyskytuje poměrně velké množství překlepů a několik pravopisných chyb (např. v anotaci na straně ii patří „datech“ místo „datách“, str. 7 „proto“ místo „pro to“, str. 9 „mřížky“ místo „mžížky“, „Tato“ místo „Tuto“...

Obzvláště chyba v anotaci je zlo.

Jak toho vyvarovat?

1. Automatická oprava chyb

Programy *ispell* a *aspell*:

<http://www.gnu.org/software/ispell/>

<http://www.gnu.org/software/aspell/>

```
$ aspell check bakalarka.tex
```

2. Pořádně to přečtete!
3. Dejte to někomu přečíst!

Chyby ve slovech

Existuje řada „tradičních“ slov, které jsou zdrojem chyb v psaném projevu.

Časté případy:

expertíza	→ expertiza	standartní	→ standardní
kontraverze	→ kontroverze	tamnější	→ tamější
mínus	→ minus	tématický	→ tematický
potencionální	→ potenciální	vyjímečný	→ výjimečný
řídčeji	→ řidčeji	vytýčit	→ vytyčit
schématický	→ schematický	vytypovat	→ vytipovat

Záměna slov

Čeština

- ▶ má řadu slov podobně znějících, ale mají různý význam;
- ▶ má také řadu slov vyjadřujících specificky přesný význam a znějících odlišně, které jsou často používány špatně.

Časté případy:

alternativa	↔ varianta	povědomí	↔ podvědomí
demonstrace	↔ manifestace	protěžovat	↔ protežovat
deviza	↔ devíza	psychický	↔ psychologický
dotace	↔ subvence	raný	↔ ranný
důvod	↔ příčina	stoletý	↔ staletý
důsledek	↔ výsledek	systemizace	↔ systematizace
popřípadě	↔ případně	tip	↔ typ

Příslovecné spřežky

Spřežka je spojení předložky s následujícím slovem. Píše se dohromady:

beztoho, dočista, dohromady, dokonce, napohled, jakoby, koneckonců, mermomocí, nacož, nadto, nahoru, najevo, nakvap, nanejvýš, napoprvé, naporád, nato, navíc, nazmar, občas, odedávna, odjakživa, poté, pročež, předtím, přesto, přítom, vcelku, vtom, vzápětí, zajedno, zato, zčásti, zhloubi, zpravidla.

Zvláště se píší výrazy, do nichž lze něco vsunout (jedná se o předložkovou vazbu):

do konce, jako by, na pohled, v tom

Obojím způsobem se píší např. tyto výrazy:

bezesporu i beze sporu, bezpočtu i bez počtu, bezpochyby i bez pochyby, donedávna i do nedávna, kupodivu i ku podivu, kupříkladu i ku příkladu, mimoto i mimo to, nadobyčej i nad obyčej, nahrubo na hrubo, nanečisto i na nečisto, napodiv i na podiv, napohled i na pohled, například i na příklad, poprvé i po prvé, víceméně i víceméně, zblízka i z blízka, zpočátku i z počátku.

Problémy se stavbou věty: Možná záměna podmětu a předmětu

Věty, které jsou nevhodně sestaveny, a proto nedávají jednoznačný smysl.

Vyhledávací stroj Google předstihl vyhledávací stroj Altavista.

Kdo koho předstihl? Jednoznačná formulace by mohla vypadat takto.

Vyhledávací stroj Altavista byl předstížen vyhledávacím strojem Google.

Problémy se stavbou věty: Předložkové vazby

- ▶ Občas je používán špatný pád: hlavně u předložky *kvůli* – ta se pojí s 3. pádem. Správně je „Kvůli tobě!“ a ne „Kvůli tebe!“
- ▶ Není vhodné užívat předložku bez podstatného jména (nebo zájmena), tím spíš, pokud jde o předložkovou vazbu s jiným pádem.
Nevhodné je:

kontrolní číslice se vypočítává před i po přenosu; pravidelné přírůstky do a z knihovny

Vhodnější je:

kontrolní číslice se vypočítává před přenosem i po přenosu, přírůstky do knihovny a úbytky z knihovny.

Mizerná angličtina v conclusions

Zase z jednoho posudku:

Angličtina v závěru je na mizerné úrovni.

Z ukázkového souboru:

```
%% Zaver prace v anglictine
\begin{conclusions-en}
  Conclusion in english.
\end{conclusions-en}
```

Cizojazyčný závěr není povinný, prostě ho smažte.

Prázdný seznam tabulek nebo prázdný seznam obrázků

Z ukázkového souboru:

```
\usepackage [ tables , figures ] { updiplom }
```

pokud nemáte žádné obrázky nebo žádné tabulky. . .

```
\usepackage [ figures ] { updiplom }
```

```
\usepackage [ tables ] { updiplom }
```

```
\usepackage { updiplom }
```


NEJVĚTŠÍ ZLO

Plagiátorství je ZLO!²

Plagiátorstvím se rozumí opisování, přebírání a publikování cizích myšlenek či výsledků výzkumu a jejich vydávání za své bez uvedení původního zdroje. Jedná se jak o přeštep proti etickým principům vědecké a publikační činnosti, tak případně o porušení autorských práv původního autora.

Plagiátorství může vést až k falzifikaci, tedy k padělání původních údajů a následnému publikování zkreslených nebo vymyšlených informací.

Proč NE plagiátorství?

- ▶ plagiátor porušuje etické standardy, vnitřní předpisy instituce a právní předpisy ČR
- ▶ plagiátorství poukazuje na nedostatečnou schopnost autora pracovat s odborným textem, nedostatečnou znalost zpracovávané tematiky, publikované literatury či autorů zabývajících se touto tematikou, nedostatečné interpretační schopnosti, popřípadě autorův nezáměr o téma či jeho lenost
- ▶ editor i čtenář mají právo vědět, kde byla obdobná práce publikována a v jakém kontextu byl převzatý text uveden

Reading assignment:

<http://knihovny.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuceni/plagiatorstvi/>

---

²převzato z <http://knihovny.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuceni/plagiatorstvi/>

theses.cz – Národní registr VŠKP a systém na odhalování plagiátů

- ▶ vyhledávání plagiátů,
- ▶ vyhledávání v metadatech (záznamech o pracích) a plných textech prací,
- ▶ celonárodní úložiště závěrečných prací,
- ▶ volitelné zpřístupňování metadat, plných textů,
- ▶ je v plánu vyhledávání vůči internetu,
- ▶ vyhledává se napříč v odevzdej.cz, theses.cz, dalších zdrojích, z Wikipedie...
- ▶ propojeno se STAGem.

Do systému Theses je nyní zapojeno 33 vysokých škol.

<http://theses.cz/>

<http://cvt-publikace.upol.cz/informatikon1009.pdf>

Co teda na ten zápočet?

Posudek a poznámky k cizí BP

- ▶ vybrat si libovolnou bc. práci,
- ▶ pošlete mi e-mailem její název a autora,
- ▶ počkejte na schválení,
- ▶ práci doplňte poznámkami – vyznačte, co je špatně a proč (anotované pdf),
- ▶ napište posudek,
- ▶ obojí doneste Konečnému v jeho konzultačních hodinách.

DEADLINE: konzultační hodiny v zápočtovém týdnu, odklady **nepovolují!**.